

ภูมิปัญญาการทอเสื่อกก(ตำสาด) หมู่บ้านสีแก้ว ตำบลสีแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด		
ข้อมูลเจ้าของภูมิปัญญา การทอเสื่อกก (ภาษาถิ่นเรียกว่าการตำสาด)		
ชื่อเจ้าของภูมิปัญญา นาง ทองเลียง อินอุ่น โชติ (คุณยายเลียง)		
ที่อยู่	31/3 บ้านสีแก้ว ตำบลสีแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	
อาชีพ ทำนา	อายุการศึกษาภูมิปัญญา 21 ปี	
ชื่อภูมิปัญญา การทอเสื่อกก(ภาษาถิ่น การตำสาด)		
ประวัติข้อมูลภูมิปัญญา		
<p>การทอเสื่อกก(ตำสาด)สืบเนื่องมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ในหมู่บ้านสีแก้ว ตำบลสีแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีการทอเสื่อกกกันเกือบทุกครัวเรือน เป็นการทอขึ้นมาเพื่อใช้สอยในครัวเรือน แต่ถ้าเหลือใช้หรือวัสดุมีมากก็จะทอเพื่อจำหน่ายเป็นการสร้างรายได้เสริมจากการมีอาชีพเกษตรกร หรืองานประจำของชาวบ้าน และเพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ชาวบ้านจึงหัดทอ และสร้างลวดลายใหม่ๆขึ้นมาเพื่อสร้างมูลค่าให้เสื้อแต่ละผืนและยังได้พัฒนาฝีมือของตนเองอีกด้วย</p> <p>ในสมัยก่อนการทอเสื่อนั้นจะยังไม่มีการนำเส้นกกหรือฟือไปย้อมสี และยังไม่มีการสร้างลวดลายขึ้นมา จนกระทั่งไม่กี่สิบปีมานี้ ได้มีการพัฒนา มีการย้อมสี และสร้างลวดลายใหม่ๆขึ้นมา เพื่อให้เกิดความสวยงามแปลกตา จนถึงปัจจุบันได้มีการสร้างลวดลาย และสามารถแปรรูปจากเสื้อที่เป็นผืนเอาไว้นั่ง กลายมาเป็นการนำเอาเสื้อมาทำเป็นของใช้ในรูปแบบต่างๆ เช่น กระเป๋า ตะกร้าใส่ของ แผ่นรองแก้ว</p>		
กำหนดความรู้/แสวงหาความรู้ (ภายใน/ภายนอก)		
<p>ในการทอเสื่อกก(ตำสาด)นี้คุณยาย ทองเลียง อินอุ่น โชติ(คุณยายเลียง) ได้รับการถ่ายทอดมาจากพ่อแม่ที่ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งท่านได้ถ่ายทอดภูมิปัญญานี้ให้แก่คุณยายเลียงและชาวบ้านในหมู่บ้านที่สนใจภูมิปัญญานี้ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ ซึ่งคุณยายเลียงก็ได้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน</p>		

การสร้างความรู้ (ขั้นตอน/วิธีการสร้างภูมิปัญญา)

ขั้นตอนที่ 1 ตัดต้นกก(ต้นฟื่อ)มาตามจำนวนที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 นำมาฉีกให้เป็นเส้นบางพอประมาณมัดรวมกันเป็นกำแล้วนำไปตากแดด 3-4 วันหรือจนกว่าจะแห้งสนิท

ขั้นตอนที่ 3 นำสีข้อมผ้าผสมน้ำเปล่าลงใส่กระทะนำขึ้นตั้งไฟจนเดือดแล้วนำเส้นกก(ฟื่อ)ที่ตากแดดแห้งแล้วมาจุ่มลงในลักษณะแหว่งไปมาซ้ายขวาจนสีติดแล้วนำขึ้นไปตากแห้ง

ขั้นตอนที่ 4 กางฟืม(เครื่องทอเสื่อ)ออกแล้วตริงด้ายตามขนาดของเสื่อที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 5 นำเส้นกก(ฝื่อ)มาทอให้เป็นผืน
เรียกว่าทอเสื่ออก หรือทอเป็นลวดลายตามที่
ต้องการ

ชิ้นงาน เสื่อ, กระเป๋า

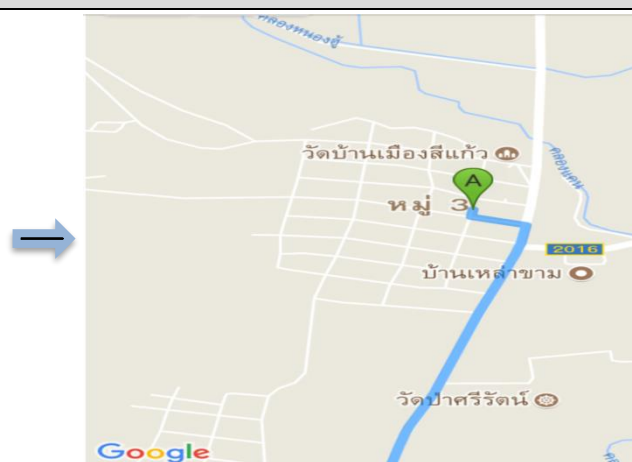
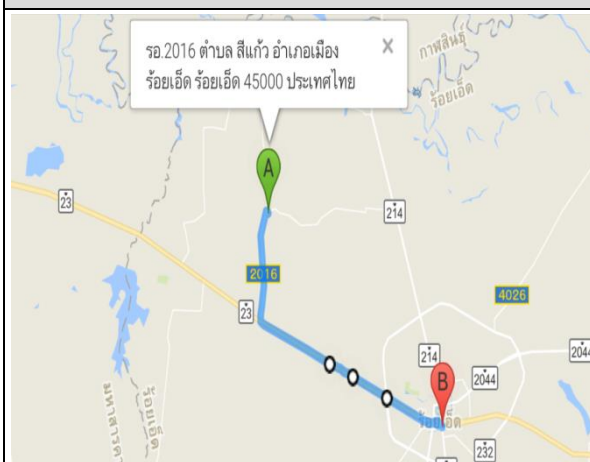
การจัดเก็บและการค้นคืนความรู้ (การจดจำ/เอกสาร/ฐานข้อมูล)

คุณยาย ทองเลียง อินอุ่น โชติ(คุณยายเลียง)ได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญานี้มาจากพ่อแม่ โดยคุณยายเลียงได้
เริ่มทอเสื่อเมื่อตอนอายุ 40 กว่าปีมาจนถึงปัจจุบัน และนอกจากนี้คุณยายเลียงชอบทำงานด้านหัตถกรรม
งานฝีมือ เช่น สานตะกร้า สานกระติบข้าว สานกระเป๋า เป็นต้น สามารถสร้างรายได้เสริมให้กับคุณยายเลียง
รวมถึงครอบครัวถือว่าเป็นการใช้เวลาว่างสร้างรายได้และพัฒนาฝีมือ และได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้

การถ่ายทอดความรู้และการใช้ประโยชน์ (ซึมซับไว้กับตนเอง หรือ เผยความรู้ให้แก่องค์กร)

ภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอเสื่อ(ต่ำสาต)นี้ คุณยาย ทองเลียง อินอุ่น โชติ(คุณยายเลียง)ได้มีการถ่ายทอดให้กับ
ลูกหลาน รวมทั้งชาวบ้านที่ให้ความสนใจอยากลองทอเสื่อ(ต่ำสาต)คิดสร้างลวดลายใหม่ๆหรือชิ้นงาน
ใหม่ๆเพื่อที่จะเป็นการพัฒนาภูมิปัญญาไปในทางที่ดีขึ้น และเพื่อเป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาให้ลูกหลานสืบ
ต่อไป

พิกัด (สถานที่)

ข้อมูลผู้ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ปีการศึกษา 2560			
ชื่อผู้ศึกษา	นางสาว ธัญญาภรณ์ จตุรพร		
หลักสูตร	ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู (ป.บัณฑิต) รุ่น 4		
รายวิชา	ความเป็นครู (800 5201)		
เน้นศึกษา	ครูกับการอนุรักษ์และส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่น		
คณะ	ศึกษาศาสตร์		
สถานที่ศึกษา	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
สถานที่ ทำงาน	โรงเรียนบ้านไค่นุ่นหนองบัวบานวิทยา ตำบลนาแซง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด		
อาจารย์ผู้สอน			
1	รองศาสตราจารย์ สำเร็จ คำโสม (ครูภูมิปัญญาไทย, ศิลปินมรดกอีสาน)		
2	อาจารย์ ดร.พา อักษรเสื่อ		
3	อาจารย์ ดร.ธีรภัทร โคตรบรรเทา		
4	อาจารย์ สุชาดา ลดาวัลย์		
5	อาจารย์ อัจฉริยะ วงษ์คำขาว		
6	อาจารย์ บุญจันทร์ เพชรเมืองเลย		